

Afgjort den 28. januar 2010

88

Udenrigsministeriet. København, den 19. januar 2010.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2010 afgives tilsagn på 104,0 mio. kr. i støtte til Nærområdeindsatsen til gennemførelse af nord-syd fredsaftalen i Sudan, 2010-2011.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2010 opførte bevilling på 768,0 mio. kr. til § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- b. *Baggrund*

Sudans bruttonationalindkomst pr. indbygger var i 2007 910 USD. Ca. 40 pct. af befolkningen lever for mindre end én dollar om dagen. Indbyggertallet udgjorde ved folketællingen i 2008 39,2 millioner, og den årlige befolkningstilvækst er ca. 2,2 pct. Sudan er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande og er med en gæld på 34 mia. USD højt forgældet. Menneskerettighedssituationen er præget af manglende respekt for grundlæggende rettigheder og et tæt forhold mellem magtelite og landets sikkerhedsstyrker. Den Internationale Straffedomstol har udstedt arrestordre mod landets præsident for krigsforbrydelser begået i Darfur.

I 2011 udløber fredsaftalen for Sudan, som blev indgået i 2005. Der mangler mange dele i gennemførelsen, som er afgørende for, at der i fremtiden kan opnås så stabile forhold, at social og økonomisk udvikling kan blive bæredygtig. I de kommende to år fortsætter Danmark derfor støtten til fredsaftalen gennem de aktiviteter, der planlægges finansieret under nærværende aktstykke, samt gennem en sideløbende bilateral indsats (Akt 43 3/12-2009). De forskellige indsatser er planlagt under en fælles programramme, og de bygger i øvrigt på de erfaringer, der er indhentet bl.a. ved gennemførelse af første fase af nærområdeindsatsen for det sydlige Sudan (2005-2009).

FN anslår, at 4,6 millioner mennesker blev fordrevet under borgerkrigen i Sudan. Siden fredsaftalen blev underskrevet i 2005 formodes ca. 2,25 millioner flygtninge og internt fordrevne at være vendt tilbage til det sydlige Sudan, og FN vurderer, at yderligere 1,1 million internt fordrevne og flygtninge stadig kan vende tilbage inden fredsaftalens udløb. Mange hjemvendte internt fordrevne og flygtninge oplever problemer i reintegrations-processen på grund af de utilstrækkelige leveforhold i det sydlige Sudan, hvor der bl.a. er udtalt mangel på skoler, vand- og sundhedsfaciliteter samt ikke mindst indtægtsmuligheder.

Projektbeskrivelse

Det overordnede formål med anden fase af Nærområdeindsatsen for det sydlige Sudan er at understøtte den fortsatte fredsproces ved at fremme beskyttelse og bæredygtig reintegration af flygtninge og internt fordrevne. Dette omfatter bl.a. støtte til retslig beskyttelse, lokal konflikthåndtering, forbedring af levevilkår og kapacitetsopbygning af myndigheder og civilsamfundsorganisationer. Målgruppen vil primært være flygtninge og internt fordrevne, men også de lokalsamfund, der belastes af et højt antal tilbagevendte, samt lokale myndigheder og institutioner, der mangler de fornødne ressourcer til at understøtte reintegration af tilbagevendende flygtninge og internt fordrevne. Programmet er i fuld overensstemmelse med sydsudanesiske udviklingsprioriteter.

Hvor første fase primært var rettet mod tilbagevendte flygtninge, anerkender denne anden fase i højere grad de svære vilkår for hjemvendte internt fordrevne, der ofte diskrimineres på grund af den arabiske kulturpåvirkning, de har været udsat for i det nordlige Sudan.

Programmet er planlagt gennemført af fem partnerorganisationer: FN's Flygtningehøjkommissariat vil være ansvarlig for beskyttelsesaktiviteter for hjemvendte flygtninge. Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Flygtningehjælp vil bistå hjemvendte flygtninge og internt fordrevne samt berørte lokalsamfund med kombinerede integrationsindsatser, hvor adgang til uddannelse, landbrugsproduktion og indkomst samt drikkevandsforsyning støttes. Red Barnet vil forbedre uddannelsesmulighederne og respekten for børns rettigheder, og endelig vil Norsk Flygtningehjælp stå for forskellige aktiviteter til fremme af retslig beskyttelse. Styrkelse af lokale konflikthåndteringsmekanismer, adgang til information og lokal kapacitetsopbygning er tværgående elementer i alle indsatser.

Budget

Det samlede budget andrager 104,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

FN's Flygtningehøjkommissariat	16,0 mio. kr.
Folkekirkens Nødhjælp	28,0 mio. kr.
Dansk Flygtningehjælp	28,0 mio. kr.
Red Barnet	17,0 mio. kr.
Norsk Flygtningehjælp	15,0 mio. kr.
I alt	104,0 mio. kr.

Tilsagnet vil blive afholdt med 104,0 mio. kr. under § 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder. Tilsagnet vil blive udbetalt i årene 2010-2011.

Væsentlige risikoelementer

Situationen i det sydlige Sudan har i 2009 været karakteriseret ved gradvis forværring af den humanitære situation med tørke, fejlslagen høst, omfattende etniske konflikter, en skærpet politisk situation forud for valget i april 2010 samt en regering præget af begrænset kapacitet, korruption og magtmisbrug. Adgangen for humanitære organisationer til de ti delstater i det sydlige Sudan begrænses primært af dårlig infrastruktur og årlige oversvømmelser, men i 2009 er problemerne i en række tilfælde blevet forværret af etniske sammenstød. FN anslår, at mere end 350.000 mennesker blev fordrevet internt i det sydlige Sudan i 2009 sammenlignet med 187.000 i 2008.

Fortsat tilbagevenden af flygtninge og internt fordrevne kombineret med en begrænset oplevelse af fordelene ved fredsftalen blandt befolkningen kan øge konfliktpotentialer i mange delstater. Tilmed besidder mange tilbagevendte ikke identitetskort og har derfor ikke kunnet registrere sig som vælgere. At være afskåret fra at stemme ved valget i april 2010 og muligvis også ved folkeafstemningen om sydsudanesisk løsrivelse i 2011 vil forstærke en oplevelse af politisk marginalisering og kan skærpe underliggende konflikter mellem forskellige etniske grupperinger.

Programmet er sammensat på en måde, hvor aktiviteterne forsøger at imødekomme de vigtigste af disse udfordringer og risici på lokalt niveau. Der er imidlertid bred enighed om, at de sidste to år af fredsprocessen med stor sandsynlighed bliver præget af stadigt mere turbulens. I det omfang den usikre situation kræver det, vil aktiviteterne derfor løbende blive tilpasset med henblik på at sikre den bedst mulige opnåelse af det fastlagte, overordnede formål. Af samme grund vil der være en tæt dialog med partnerne baseret på den løbende monitorering.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 33 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2010 afgives tilsagn på 104,0 mio. kr. i støtte til Nærområdeindsatsen til støtte for gennemførelse af nord-syd fredsaftalen i Sudan, 2010-2011.
Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2010 opførte bevilling på 768,0 mio. kr. til § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 19. januar 2010

ULLA TØRNÆS

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 28-01-2010